

Samenvatting

Datum	27 mei 2025
Aan	Gemeenteraad
Kopie aan	
Van	Niels van Aken
Onderwerp	Veiligheidsregio Twente: Samenvatting jaarstukken 2024 en begroting 2026

Jaarstukken 2024

Veiligheidsregio Twente (VRT) is een samenwerkingsverband van hulpverleningsdiensten en de veertien gemeenten in Twente. Al jaren is er een intensieve regionale samenwerking op het gebied van integrale veiligheidszorg, niet alleen op het gebied van fysieke veiligheid maar ook op het gebied van sociale veiligheid.

In het najaar van 2024 organiseerden de VRT een succesvolle grensoverschrijdende rampenoefening. De Risk Factory vierde haar 10-jarig bestaan in 2024, de website twenteveilig.nl kreeg een boost in zichtbaarheid, en het droneteam van de VRT heeft zich verder ontwikkeld.

Daarnaast is eind 2024 de verbouwing van de kazerne Hengelo Centrum afgerond. Dit pand is nu toekomstbestendig, duurzaam en een thuisbasis voor verschillende onderdelen van Veiligheidsregio Twente. Duurzaamheid was ook op andere vlakken een belangrijk thema. Zo zijn er stappen gezet in het verduurzamen van het wagenpark en zijn de mogelijkheden onderzocht om de panden duurzamer te maken. Duurzaamheid gaat echter niet alleen over gebouwen en voertuigen; er is ook aandacht besteed aan de vitaliteit van de medewerkers en de gedragscode is vernieuwd.

Het verslagjaar 2024 is afgesloten met een voordelig resultaat van € 2.763.258. Het saldo laat zich vooral verklaren door enkele tijdelijke meevallers. Zo zijn de vacatures i.v.m. de versterking van de crisisorganisatie een groot deel van het jaar niet vervuld, wordt op de verbouwing van de kazerne Hengelo-Centrum slechts een half jaar afgeschreven en zijn er meeropbrengsten gerealiseerd i.v.m. de verkoop van afgeschreven voertuigen. Daarnaast heeft de prijsindexering van 12,7% in 2024 bijgedragen aan een positief resultaat. Dergelijke prijsontwikkelingen doen zich in de praktijk voor, maar niet over de gehele linie van de begroting. Bovendien treden prijsontwikkelingen voor kapitaalgoederen niet gelijk op maar pas bij het moment van vervanging. Het resultaat is echter wel vertekend: in de jaarrekening is een noodzakelijke correctie doorgevoerd op de waarde van onroerende activa. Het afschrijvingsregime is voor een aantal kazernes niet goed toegepast. Dit nadeel van ruim € 1,5 mln. is op aangegeven van de accountant niet verwerkt in het resultaat, maar rechtstreeks in mindering gebracht op het eigen vermogen van de organisatie.

Resultaatbestemming:

- Een deel van het resultaat (€ 1.540.719) wordt toegevoegd aan de algemene reserve vanwege de afwaardering van kazernes. Zie hiervoor de toelichting hierboven.
- Het restant van € 1.222.539 van het resultaat wordt gerestitueerd aan de gemeenten. Voor onze gemeente komt dit neer op een meevaller van € 66.341.

De jaarstukken zijn nog niet voorzien van een accountantsverklaring. De accountantscontrole vindt in mei plaats. Het accountantsverslag wordt dan ook

nagezonden. Deze handelswijze is conform bestaande afspraken. Ook de provincie is akkoord met deze handelswijze.

Begroting 2026

Op grond van de Wet Veiligheidsregio's werken brandweer, politie, geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) en de gemeenten (kolom Bevolkingszorg) samen in de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Twente (VRT) op het gebied van crisisbeheersing en rampenbestrijding. Brandweer Twente heeft een aantal wettelijke taken in het kader van brand-, crisis - en rampenbestrijding. Met de uitvoering van de wettelijke en niet wettelijke taken door de Veiligheidsregio wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de lokale fysieke en sociale veiligheid.

Informatievoorziening en informatieveiligheid blijven belangrijke thema's voor de organisatie van de VRT voor het voor het goed kunnen uitoefenen van de opgedragen taken. Nieuwe technologische ontwikkelingen en toepassingen op het gebied van de energietransitie vergen extra aandacht.

De totale VRT begroting heeft een omvang van € 72,7 mln. Het aandeel vanuit de gemeenten daarin is geraamd op € 57,8 mln. De begroting 2026 van de VRT is conform eerder opgestelde uitgangspunten. De bijdrage voor Hof van Twente 2026 aan de VRT is € 3.124.000. Dit is een stijging van € 4.000 ten opzichte van de begroting 2025, wat inhoudt dat de bijdrage nagenoeg gelijk is gebleven. Een deel van de kostenstijging door prijsontwikkeling kan door de VRT worden opgevangen binnen de bestaande budgetten. In eerste instantie voor een periode van twee jaar. Met een ijkmoment t.b.v. de begroting 2028.

Risico's

In paragraaf 6.3 is een inventarisatie van risico's opgenomen. De totale risico's worden geschat op € 2.835.000, de weerstandscapaciteit is € 2.332.911, weerstandsratio is dus 82%. In het beleidskader risicomanagement en weerstandsvermogen is vastgelegd dat de VRT een weerstandsratio van 70% hanteert als richtsnoer. De feitelijke weerstandsratio per eind 2024 ligt wat hoger dan die richtsnoer.

Kernpunten QuickScan Gemeenschappelijke Regelingen Twente

In dit onderdeel zijn de vragen uit de Quickscan en bijbehorende antwoorden weergegeven. De antwoorden zijn geformuleerd door de gemeenschappelijke regeling. De term 'wij' ziet dus toe op "wij als gemeenschappelijke regeling" en niet op de gemeente Hof van Twente.

- Er is een knelpunt rondom inzet van vrijwilligers met name in Almelo en Hengelo. Is er discussie gevoerd over het alternatief van inzetten van meer beroepskrachten?

Beantwoording:

Het bewuste knelpunt komt voort uit wetgeving: de huidige rechtspositie van brandweervrijwilligers sluit niet aan bij de Europese deeltijdrichtlijn, die gelijke arbeidsvoorwaarden voor deeltijd- en voltijdwerkers voorschrijft. Om de vrijwilligheid te behouden (80% van de brandweercapaciteit wordt gevormd door vrijwilligers) is in afgelopen jaren een juridisch onderscheid gemaakt tussen de rollen van vrijwilligers en beroepskrachten. In essentie komt het erop neer dat van vrijwilligers niet meer kan worden gevraagd om op structurele basis beschikbaar (piket) of via een rooster aanwezig (kazernering) te zijn. In de kazernes van Almelo en Hengelo is dit nog wel het geval.

De implementatie van dit onderscheid gaat gepaard met een structurele kostenuitzetting van c.a. 35 mln. landelijk. Dit komt omdat een beroepsaanstelling duurder is dan een vrijwilligersaanstelling. Het Veiligheidsberaad heeft eerder het

standpunt ingenomen dat het ministerie van J&V als stelselverantwoordelijke deze kosten dekt. Tot op heden heeft de minister niet gereageerd.

De problematiek speelt al sinds 2020. Het wordt dan ook steeds moeilijker om vrijwilligers in Almelo en Hengelo te werven voor een construct van kazernering dat feitelijk “over de datum” is. Hierdoor komt de paraatheid onder druk te staan. Om die reden is via de begroting 2025 een tijdelijke ophoging van de gemeentelijke bijdrage van € 0,3 mln. toegekend om de paraatheidsproblematiek op te vangen (voor een deel met inzet van extra beroepskrachten). De middelen zijn bedoeld als overbrugging totdat de minister zich over de kwestie uitspreekt.

We zijn inmiddels weer een jaar verder en zien dat een reactie nog steeds uitblijft. Die radiostilte is voor ons de reden geweest om de kwestie wel bij de risicoparagraaf van de ontwerpbegroting 2026 te betrekken. Temeer ook omdat de omzetting naar beroepskrachten voor deze kazernes eigenlijk de enige realistische uitweg is om aan de Europese regels te voldoen.

De reactie samenvattend:

- De discussie over de inzet van meer beroepskrachten is in Twente nog niet gevoerd, omdat we in lijn met het standpunt van het Veiligheidsberaad wachten op een reactie van J&V.
- De tijdelijke oplossing voor de paraatheidsproblemen die volgen uit de kwestie zijn in de vorige begrotingsronde besproken en in financiële zin gedekt.
- Gezien het verloop van de gesprekken met de minister hierover hebben we gemeend er goed aan te doen om het onderwerp wel in de risicoparagraaf van de ontwerpbegroting op te nemen. En een eventuele discussie hierover te betrekken bij het beleidsplan voor de komende beleidsperiode dat nu in voorbereiding is.
- Past het teruggeven van nog overgebleven middelen voor versterking van de crisisbeheersing aan de deelnemers wel als er sprake is van een specifieke uitkering

Beantwoording:

Het ministerie van J&V heeft in 2023 extra middelen vrijgemaakt om de crisisorganisatie en de informatievoorziening te versterken. De versterkingsgelden dienen in die zin dus een specifiek doel. Tegelijkertijd heeft het ministerie ervoor gekozen om de gelden toe te voegen aan de bestaande rijksbijdrage voor veiligheidsregio's: de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). Een bijdrage die feitelijk als algemeen dekkingsmiddel wordt ingezet. Een bijdrage waarvoor bovendien globale verantwoordingseisen (SiSa) gelden.

In de begroting zijn deze middelen dus structureel gekoppeld aan de versterkingsopgave. Het AB heeft in Q4 van 2023 daartoe een bestedingsplan vastgesteld. In de jaarrekening wordt het resultaat op de uitvoering van de versterkingsopgave verwerkt in het saldo (net zoals dit geldt voor het resultaat op andere activiteiten die worden geacht met de rijksbijdrage te zijn gefinancierd).